

Diş Hekimlerinin Endodontik Olarak Tedavi Edilmiş Dişlerde Post/Kor/Kron veya Endokron Restorasyon Seçimi

Sümeyye Taşköy¹, Aslı Sıncı², Özge Pasin³, Evrim Dalkılıç⁴

¹Bezmialem Vakıf Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, İstanbul, Türkiye

²İstadental Ağız Diş Sağlığı Kliniği, Protetik Diş Tedavisi Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

³Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, Biyoistatistik Departmanı, İstanbul, Türkiye

⁴Bezmialem Vakıf Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Restoratif Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

ÖZET

Amaç: Endokronlar post/kor/kron restorasyonlara göre aşırı madde kaybı olan endodontik tedavi görmüş dişlerin restorasyonunda, diş dokusunu koruyarak daha konservatif bir alternatif oluşturmaktadır. Bu çalışmanın amacı, pratisyen ve uzman diş hekimlerinin endodontik olarak tedavi edilmiş dişlerde post/kor/kron veya endokron restorasyonları tercih etme durumlarını ve hangi klinik koşullarda bu uygulamaların uygun görüldüğünü belirleme yeteneklerini değerlendirmektir. Ayrıca endokron restorasyonlarına dair farkındalığın artırılması hedeflenmektedir.

Gereç ve Yöntem: Araştırma, pratisyen hekimler ile uzman diş hekimleri arasında çevrimiçi anket yöntemiyle gerçekleştirildi. Ankette katılımcıların demografik bilgileri ve restoratif tercihlerine ilişkin toplam 29 soru yer almaktadır. Elde edilen veriler SPSS (v.26) programı ile analiz edilip; dağılımların karşılaştırılmasında Pearson Ki-kare, Fisher kesin Ki-kare ve Fisher Freeman Halton testleri kullanıldı. İstatistiksel anlamlılık düzeyi 0,05 olarak belirlendi.

Bulgular: Çalışmaya %43,1'i uzman, %56,9'u pratisyen olmak üzere toplam 51 adet diş hekimi katılmıştır. Tedavi seçeneği olarak endokron restorasyonu uygulamasını uzmanlık eğitimi almış hekimler, pratisyen diş hekimlerine göre daha fazla tercih etmektedirler ($p<0.05$). Sağlam diş dokusu %50 olan premolar dişlerin restorasyonunda uzman hekimler daha çok direkt restorasyonu tercih ederken, pratisyen hekimler kron restorasyonunu tercih etmektedir ($p<0.05$). Bruksizm gibi oklüzal risk faktörleri bulunan olgularda uzman diş hekimleri daha çok endokron restorasyonu tercih ederken, pratisyen diş hekimleri post/kron tercih etmektedir ($p<0.05$). Endokron başarısızlık türleri ile ilgili sorularda uzman hekimler genellikle "başarısızlık olmadı" yanıtını verirken, pratisyen diş hekimlerinin büyük çoğunluğu "uygulamadım" cevabını vermiştir ($p<0.05$). Kalan aksiyel duvar sayısı 2 olan dişlerin restorasyonunda uzman hekimler endokron tercih ederken, pratisyen diş hekimleri post-kron uygulamasına yönelmektedir ($p<0.05$).

Sonuç: Endokron restorasyonların uygulanması ve endikasyonlarının belirlenmesinde, uzmanlık eğitimi almış hekimlerle pratisyen hekimler arasında anlamlı farklılıklar gözlenmiştir. Uzman hekimlerin daha konservatif ve doku koruyucu yaklaşımlar benimsedikleri görülmektedir. Bu nedenle, lisans eğitimi sürecine endokronlara yönelik teorik ve uygulamalı derslerin eklenmesi, bu alandaki farkındalığın artmasına katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Endokron, post/kor/kron, kanal tedavisi